

නව/පැරණි නිර්දේශය - புதிய/பழைய பாடத்திட்டம் - New/Old Syllabus

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
 இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம்
 Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka

NEW/OLD

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2019 අගෝස්තු
 கல்விப் பொதுத் தராதரப் பத்திர (உயர் தர)ப் பரீட்சை, 2019 ஓகஸ்ட்
 General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 2019

උසස් ගණිතය II
 உயர் கணிதம் II
 Higher Mathematics II

11 S II

2019.08.31 / 1300 - 1610

පැය තුනයි
 மூன்று மணித்தியாலம்
 Three hours

අමතර කියවීම් කාලය - මිනිත්තු 10 යි
 மேலதிக வாசிப்பு நேரம் - 10 நிமிடங்கள்
 Additional Reading Time - 10 minutes

අමතර කියවීම් කාලය ප්‍රශ්න පත්‍රය කියවා ප්‍රශ්න හෝරා ගැනීමටත් පිළිතුරු ලිවීමේදී ප්‍රමුඛත්වය දෙන ප්‍රශ්න සංවිධානය කර ගැනීමටත් යොදාගන්න.

උපදෙස්:

විභාග අංකය

- * මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය කොටස් දෙකකින් සමන්විත වේ;
 A කොටස (ප්‍රශ්න 1 - 10) සහ B කොටස (ප්‍රශ්න 11 - 17).
- * A කොටස
 සියලුම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න. එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා ඔබේ පිළිතුරු, සපයා ඇති ඉඩෙහි ලියන්න.
 වැඩිපුර ඉඩ අවශ්‍ය වේ නම්, ඔබට අමතර ලියන කඩදාසි භාවිත කළ හැකි ය.
- * B කොටස
 ප්‍රශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න. ඔබේ පිළිතුරු, සපයා ඇති කඩදාසිවල ලියන්න.
- * නියමිත කාලය අවසන් වූ පසු A කොටසෙහි පිළිතුරු පත්‍රය B කොටසෙහි පිළිතුරු පත්‍රයට උඩින් සිටින පරිදි කොටස් දෙක අමුණා විභාග ශාලාධිපතිට භාර දෙන්න.
- * ප්‍රශ්න පත්‍රයෙහි B කොටස පමණක් විභාග ශාලාවෙන් පිටතට ගෙනයාමට ඔබට අවසර ඇත.
- * සංඛ්‍යාත වගු සපයනු ලැබේ.
- * g මගින් ගුරුත්වජ ත්වරණය දැක්වෙයි.

පරීක්ෂකවරුන්ගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා පමණි.

(11) උසස් ගණිතය II		
කොටස	ප්‍රශ්න අංකය	ලකුණු
A	1	
	2	
	3	
	4	
	5	
	6	
	7	
	8	
	9	
	10	
B	11	
	12	
	13	
	14	
	15	
	16	
	17	
	එකතුව	

එකතුව

ඉලක්කමෙන්	
අකුරෙන්	

සංකේත අංක

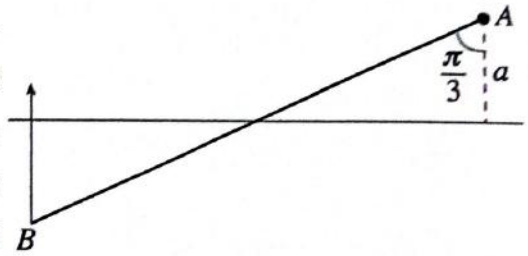
උත්තර පත්‍ර පරීක්ෂක	
පරීක්ෂා කළේ:	1
	2
අධීක්ෂණය කළේ:	

A කොටස

1. A, B හා C ලක්ෂ්‍ය තුනක, O අවල මූලයකට අනුබද්ධයෙන් පිහිටුම් දෛශික පිළිවෙළින් $\mathbf{i} + 2\mathbf{j} - \mathbf{k}$, $2\mathbf{i} - \mathbf{j} + 3\mathbf{k}$ හා $7\mathbf{i} + \alpha\mathbf{j} + \beta\mathbf{k}$ වේ. OC දෛශිකය OAB තලයට ලම්භ වන පරිදි α හා β නියතවල අගයන් සොයන්න.

2. විශාලත්වය 6 N වූ $\mathbf{F}$ බලයක් දෛශික සමීකරණය $\mathbf{r} = \mathbf{i} + 2\mathbf{j} - 4\mathbf{k} + \lambda(\mathbf{i} + 2\mathbf{j} - 2\mathbf{k})$ වූ රේඛාව දිගේ ක්‍රියා කරයි; මෙහි λ යනු අදිශ පරාමිතියකි. දුර මීටරවලින් මනිනු ලැබේ නම්, මූල ලක්ෂ්‍යය වටා $\mathbf{F}$ හි ස්පර්ශ දෛශිකය වූ $\mathbf{M}$, යන්න $4\sqrt{5}\text{ Nm}$ විශාලත්වයෙන් යුක්ත වන බව ද $\mathbf{M} \cdot \mathbf{k} = 0$ බව ද පෙන්වන්න.

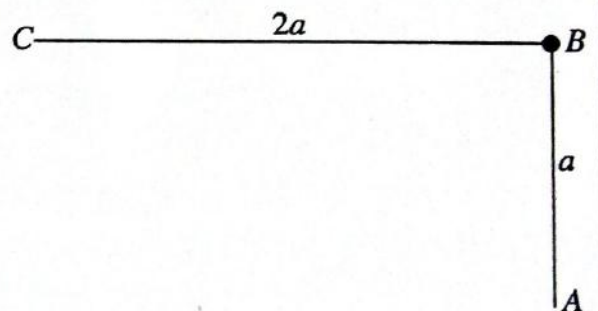
3. දිග $4a$ හා ඝනත්වය ρ වූ ඒකාකාර AB දණ්ඩක් A කෙළවර දී, ඝනත්වය $\sigma \left(< \frac{4\rho}{3} \right)$ වූ සමජාතීය ද්‍රව්‍යක නිදහස් පෘෂ්ඨයට a උසක් ඉහළින් පිහිටි අවල ලක්ෂ්‍යයකට සුමට ලෙස අසව් කර ඇත. දණ්ඩ රූපයේ දැක්වෙන පරිදි යටි අත් සිරස සමග $\frac{\pi}{3}$ කෝණයක් සාදමින් සමතුලිතතාවේ තබා ඇත්තේ B කෙළවරට සම්බන්ධ කළ සිරස් සැහැල්ලු අවිතන්‍ය තන්තුවක් මගිනි. තන්තුවේ ආතතිය සොයන්න.

4. අවල මූලයකට අනුබද්ධයෙන් t කාලයේ දී P අංශුවක පිහිටුම් දෛශිකය $\mathbf{r} = a(\omega t - \sin \omega t) \mathbf{i} + a(\omega t - \cos \omega t) \mathbf{j}$ මගින් දෙනු ලැබේ; මෙහි a හා ω ධන නියත වන අතර $0 \leq \omega t \leq \pi$ වේ. t කාලයේ දී P හි ප්‍රවේග දෛශිකය $\mathbf{v}$ හා ත්වරණ දෛශිකය $\mathbf{f}$ සොයන්න. $\mathbf{v} \cdot \mathbf{f} = 0$ වන කාලය සොයා, එම මොහොතේ දී P හි වේගය $a\omega(\sqrt{2}-1)$ බව පෙන්වන්න.

5. ස්කන්ධ පිළිවෙළින් m හා $2m$ වූ P හා Q කුඩා සුමට ගෝල දෙකක් සුමට තිරස් මේසයක් මත වලනය වෙමින් එකිනෙක සමග ගැටේ. ගැටුමට මොහොතකට පෙර P හා Q හි ප්‍රවේග, පිළිවෙළින් $2\mathbf{i} + \mathbf{j}$ හා $-2\mathbf{i} + 3\mathbf{j}$ වේ. P හා Q අතර ප්‍රත්‍යාගති සංගුණකය $\frac{1}{3}$ ක් වේ. ගැටුමට මොහොතකට පසු P හා Q හි ප්‍රවේග නිර්ණය කිරීමට ප්‍රමාණවත් සමීකරණ ලියා දක්වන්න.

6. ස්කන්ධය m හා දිග a වූ ඒකාකාර AB දණ්ඩකට, ස්කන්ධය $2m$ හා දිග $2a$ වූ ඒකාකාර BC දණ්ඩක්, $\hat{ABC}$ සෘජු කෝණයක් වන පරිදි දෘඪ ලෙස සම්බන්ධ කිරීමෙන් රාමුවක් සාදා ඇත. රාමුවට, B හරහා යන, රාමුවේ තලයට ලම්බ අවල සුමට තිරස් අක්ෂයක් වටා නිදහසේ භ්‍රමණය වීමට හැකි ය. BC තිරස්ව හා B ට පහළින් A ඇති පිහිටීමේ රාමුව තබා නිශ්චලතාවයේ සිට මුදා හරිනු ලැබේ. භ්‍රමණ අක්ෂය වටා ABC රාමුවේ අවස්ථිති ඝූර්ණය $3ma^2$ බව උපකල්පනය කරමින්, B ට පහළින් C ඇතිව, BC සිරස් වන විට රාමුවේ කෝණික ප්‍රවේගය සොයන්න.

7. පාටින් හැර අන් සෑම අයුරකින්ම සර්වසම වූ රතු පාට බෝල 10 ක් හා කොළ පාට බෝල 15 ක් පෙට්ටියක අඩංගුව ඇත. මෙම පෙට්ටියෙන්, සසම්භාවීව එකකට පසුව එකක් බැගින්, ප්‍රතිස්ථාපන සහිතව බෝල ඉවතට ගනු ලැබේ.
- (i) 3 වන ඉවතට ගැනීමේ දී හෝ ඊට පෙර පළමු රතු බෝලය ලැබීමේ සම්භාවිතාව ගණනය කරන්න.
- (ii) ඉවතට ගනු ලැබූ පළමු බෝල 5 රතු පාට ඒවා බව දී ඇති විට, 8 වන ඉවතට ගැනීමේ දී පළමු කොළ බෝලය ලැබීමේ අසම්භාව්‍ය සම්භාවිතාව ගණනය කරන්න.

8. එක්තරා ලේඛනයක පිටුවක ඇති මුද්‍රණ දෝෂ ගණන මධ්‍යන්‍යය 2.1 ක් වූ පොයිසොන් ව්‍යාප්තියක් අනුගමනය කරයි. සසම්භාවීව තෝරා ගත් පිටුවක
- (i) හරියටම මුද්‍රණ දෝෂ 1 ක්,
- (ii) අඩු තරමින් මුද්‍රණ දෝෂ 3 ක් වත් තිබීමේ සම්භාවිතාව සොයන්න.

9. $f(x) = \begin{cases} kx(a-x^2), & 0 \leq x \leq 1 \\ 0, & \text{අනෙක් විට,} \end{cases}$

යැයි ගනිමු.

ධ්‍රැවණය $\frac{8}{15}$ වූ X සන්තතික සසම්භාවී විචලනයක සම්භාවිතා ඝනත්ව ශ්‍රිතය $f(x)$ වන පරිදි k හා a නියතවල අගයන් සොයන්න. X හි සම්මත අපගමනය $\frac{\sqrt{11}}{15}$ බව පෙන්වන්න.

10. X විචික්ත සසම්භාවී විචලනයක සමුච්චිත ව්‍යාප්ති ශ්‍රිතය, $F(x)$ යන්න $x = 1, 2, 3, 4$ සඳහා $F(x) = \frac{1}{16}(8x - x^2)$ මගින් දෙනු ලැබේ. X හි සම්භාවිතා ස්කන්ධ ශ්‍රිතය ලබාගෙන $E(X)$ සොයන්න.

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
 இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம்
 Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka

NEW/OLD

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2019 අගෝස්තු
 கல்விப் பொதுத் தராதரப் பத்திர (உயர் தர)ப் பரீட்சை, 2019 ஓகஸ்ட்
 General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 2019

උසස් ගණිතය II
 உயர் கணிதம் II
 Higher Mathematics II

11 S II

B කොටස

* ප්‍රශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

11. O මූලයකට අනුබද්ධයෙන් පහත වගුවේ දී ඇති පරිදි පිහිටුම් දෛශික සහිත ලක්ෂ්‍යවල දී ක්‍රියාකරන බල තුනකින් පද්ධතියක් සමන්විත වේ.

ලක්ෂ්‍යය	පිහිටුම් දෛශිකය	බලය
A_1	$\mathbf{r}_1 = 2\mathbf{i} - 4\mathbf{j}$	$\mathbf{F}_1 = \mathbf{i} + 4\mathbf{j} - \mathbf{k}$
A_2	$\mathbf{r}_2 = \mathbf{j} - 3\mathbf{k}$	$\mathbf{F}_2 = -3\mathbf{i} + \mathbf{j} - 2\mathbf{k}$
A_3	$\mathbf{r}_3 = 2\mathbf{i} - \mathbf{j} + \mathbf{k}$	$\mathbf{F}_3 = -\mathbf{i} - \mathbf{j} + 2\mathbf{k}$

O මූලයෙහි දී, $\pm \mathbf{F}_s$, $s = 1, 2, 3$ බල ඇතුළු කිරීමෙන් දෙන ලද පද්ධතිය O මූලයෙහි දී ක්‍රියාකරන $\mathbf{R} = \sum_{s=1}^3 \mathbf{F}_s$ තනි බලයක් සමග දෛශික ඝූර්ණය $\mathbf{G} = \sum_{s=1}^3 \mathbf{r}_s \times \mathbf{F}_s$ වූ යුග්මයකට උභ්‍යන්තය කළ හැකි බව පෙන්වන්න.

$\mathbf{R}$ හා $\mathbf{G}$ දෛශික, $\mathbf{i}$, $\mathbf{j}$ හා $\mathbf{k}$ ඇසුරෙන් සොයන්න.

පද්ධතිය විශාලත්වය $\sqrt{26}$ වූ $\mathbf{R}$ තනි සම්ප්‍රයුක්ත බලයකට තුල්‍ය බව අපෝහනය කරන්න.

$\mathbf{F}_1$ හා $\mathbf{F}_2$ හි ක්‍රියා රේඛා $\mathbf{r}_0$ පිහිටුම් දෛශිකය සහිත එක්තරා A_0 ලක්ෂ්‍යයක දී හමුවන බව පෙන්වන්න; මෙහි $\mathbf{r}_0$ යන්න නිර්ණය කළ යුතු වේ. $\mathbf{F}_3$ හි ක්‍රියා රේඛාවක් A_0 ලක්ෂ්‍යය හරහා යන බව සත්‍යාපනය කරන්න.

$\mathbf{R}$ තනි සම්ප්‍රයුක්ත බලයෙහි ක්‍රියා රේඛාවේ සමීකරණය $\mathbf{r} = \mathbf{r}_0 + \gamma \mathbf{R}$ ආකාරයෙන් ලියා දක්වන්න.

මෙම රේඛාවට xy -තලය හමුවන ලක්ෂ්‍යයේ පිහිටුම් දෛශිකය සොයන්න.

ඒ නමින්, $\mathbf{R}$ සම්ප්‍රයුක්ත බලයෙහි ක්‍රියා රේඛාවේ කාටිසිය සමීකරණ $\frac{x-6}{3} = \frac{y+4}{-4} = \frac{z}{1}$ ලෙස ලබාගත හැකි බව පෙන්වන්න.

දෙන ලද බල පද්ධතිය පිහිටන තලයේ කාටිසිය සමීකරණය $x+3z=0$ ලෙස ලබාගත හැකි බව තවදුරටත් පෙන්වන්න.

12. AB යන්න DC ට සමාන්තර ද $AB = 3a$, $DC = a$ හා $\hat{BAD} = \hat{ABC} = \frac{\pi}{4}$ ද වූ $ABCD$ ත්‍රැපිසියමක ආකාරයෙන් වූ ආස්තරයක් සමජාතීය ද්‍රවයක, AB ද්‍රවයේ නිදහස් පෘෂ්ඨය මත වන පරිදි සිරස්ව ගිල්වනු ලැබේ. $ABCD$ ආස්තරයෙහි පිඩන කේන්ද්‍රය AB හි මධ්‍ය ලක්ෂ්‍යය වූ E සිට $\frac{3a}{5}$ දුරක් සිරස්ව පහළින් ඇති බව පෙන්වන්න.

ඉහත $ABCD$ ආස්තරයේ හැඩය ඇති දොරක් AB සිරස්ව ද CD යන්න AB ට පහළින් ද ඇතිව වැංකියක සිරස් පැත්තක් මත සාදනු ලැබේ. දොර, CD දිගේ සුමටව අසළි කර ඇත. සත්ත්වය ρ වන සමජාතීය ද්‍රවයකින් AB හි මට්ටමට වැංකිය පුරවනු ලැබේ. ද්‍රවය වැංකිය තුළම d දෙන පරිදි දොර වසා තැබීමට E හි දී යෙදිය යුතු අඩුතම බලය සොයන්න.

13. එන්ජම මගින් සෘජු තිරස් මාර්ගයක් දිගේ ප්‍රතිරෝධයකට එරෙහිව දුම්‍රියක් ඇදගෙන යන අතර, ඕනෑම වේලාවක ප්‍රතිරෝධය දුම්‍රියේ ගමනාව මෙන් k ගුණයක් වේ; මෙහි k නියතයකි. එන්ජම $9Mkv_0^2$ නියත ජවයකින් ක්‍රියා කරයි; මෙහි M යනු එන්ජමේ හා දුම්‍රියේ මුළු ස්කන්ධයයි.
- (i) දුම්‍රියට ලබාගත හැකි උපරිම වේගය $3v_0$ බවත්
- (ii) වේගය v_0 සිට $2v_0$ දක්වා වැඩි කර ගැනීමට දුම්‍රිය ගන්නා කාලය $\frac{1}{2k} \ln\left(\frac{8}{5}\right)$ බවත් පෙන්වන්න.
- දුම්‍රිය U වේගයෙන් චලනය වන විට එහි ජවය විසන්ධි කරනු ලබන අතර, ඉහත ප්‍රතිරෝධයට අමතරව F නියත රෝධක බලයක් යොදනු ලැබේ. ජවය විසන්ධි කිරීමෙන් $\frac{1}{k} \ln\left(\frac{F + MkU}{F}\right)$ කාලයකට පසු දුම්‍රිය නවතින බව පෙන්වන්න.
14. සුමට තිරස් මේසයක් මත නිසලව තිබෙන ස්කන්ධය m වූ P අංශුවක්, ස්වභාවික දිග a හා ප්‍රත්‍යාස්ථතා මාපාංකය mg වූ සැහැල්ලු ප්‍රත්‍යාස්ථ තන්තුවක් මගින් මේසය මත O අවල ලක්ෂ්‍යයකට සම්බන්ධ කර ඇත. කාලය $t = 0$ වන විට P අංශුව O සිට a දුරකින්, තන්තුව යම්තම් නොබුරුල්ව ඇති අතර, P අංශුව, තන්තුවේ ආරම්භක රේඛාවට ලම්බ දිශාවකට විශාලත්වය $U = 2\sqrt{\frac{ga}{3}}$ වූ ප්‍රවේගයකින් මේසය දිගේ ප්‍රක්ෂේප කරනු ලැබේ.
- ශක්ති සංස්ථිති මූලධර්මය හා O වටා කෝණික ගමනා සංස්ථිති මූලධර්මය යෙදීමෙන්
- $$\left(\frac{dr}{dt}\right)^2 = U^2 \left(1 - \frac{a^2}{r^2}\right) - \frac{g}{a}(r-a)^2$$
- බව පෙන්වන්න.
- (i) තන්තුවේ උපරිම දිග $2a$ බව හා මෙම මොහොතේ දී තන්තුවේ ආතතිය mg බව ද
- (ii) මෙම මොහොතේ දී අංශුවේ වේගය $\frac{U}{2}$ බව ද අපෝහනය කරන්න.
- $$\frac{dr}{dt} \neq 0 \text{ වන විට, } r \text{ හා } a \text{ ඇසුරෙන් } \frac{d^2r}{dt^2} \text{ සොයන්න.}$$
15. (i) ස්කන්ධය M හා අරය a වූ ඒකාකාර කුහර වෘත්තාකාර සිලින්ඩරයක එහි අක්ෂය වටා අවස්ථිති ඝූර්ණය Ma^2 බව ද
- (ii) ස්කන්ධය m හා අරය a වූ ඒකාකාර වෘත්තාකාර තැටියක, කේන්ද්‍රය හරහා යන, එහි තලයට ලම්බ අක්ෂය වටා අවස්ථිති ඝූර්ණය $\frac{1}{2}ma^2$ බව ද පෙන්වන්න.
- අරය a හා දිග $3a$ වූ සෘජු වෘත්තාකාර කුහර සිලින්ඩරයක දෙකෙළවරට එක එකක අරය a වූ ඒකාකාර වෘත්තාකාර තැටි දෙකක් සවි කිරීමෙන් සංවෘත C භාජනයක්, තුනී ඒකාකාර ලෝහ තහඩුවකින් සාදා ඇත. C භාජනයෙහි අක්ෂය වටා විභ්‍රමණ අරය k යන්න, $k^2 = \frac{7}{8}a^2$ මගින් දෙනු ලබන බව පෙන්වන්න.
- භාජනය, තිරසර ආනතිය α වූ රළු තලයක උපරිම බෑවුම් රේඛාවලට ලම්බව අක්ෂය තිරස්ව ඇතිව තලයේ පහළට, ලිස්සීමකින් තොරව පෙරළී යයි.
- මෙම චලිතයේ දී C භාජනයේ f ක්වරණය $f = \frac{8}{15}g \sin \alpha$ මගින් දෙනු ලබන බවත්,
- භාජනය හා තලය අතර ඝර්ෂණ සංගුණකය μ යන්න, $\mu > \frac{8}{15} \tan \alpha$ වන පරිදි විය යුතු බවත් පෙන්වන්න.

- 16.(a) X යනු මිනිත්තු පහක ප්‍රාන්තරයක දී එක්තරා රථ ගාලකින් ඉවතට යන රථ සංඛ්‍යාව යැයි ගනිමු. X ට පහත දැක්වෙන සම්භාවිතා ව්‍යාප්තිය ඇතුළු කිරීම.

x	1	2	3	4	5	6
$P(X=x)$	p	$2p$	$3p$	$3p$	$2p$	p

p හි අගය හා X හි අපේක්ෂිත අගය $E(X)$ සොයන්න.

X හි සම්මත අපගමනය $\frac{\sqrt{7}}{2}$ බව පෙන්වන්න.

Y යන සම්භාවි විචල්‍යය $Y = 2X + 3$ මගින් අර්ථ දැක්වේ. Y හි අපේක්ෂිත අගය $E(Y)$ හා Y හි සම්මත අපගමනය සොයන්න.

තව ද $P(Y \geq E(Y))$ හි අගය ද සොයන්න.

- (b) සියුම් සැත්කමකින් රෝගියකු සුව වීමේ සම්භාවිතාව $\frac{2}{5}$ ක් වේ. මෙම සැත්කමට භාජනය වූ රෝගීන් 5 දෙනෙකු අහඹු ලෙස අධීක්ෂණය කරන ලදී.

(i) අඩුතම වශයෙන් 3 දෙනෙකු සුව වීමේ

(ii) හරියටම 2 දෙනෙකු සුව වීමේ

(iii) කිසි කෙනෙකු සුව නොවීමේ

සම්භාවිතාව සොයන්න.

- 17.(a) එක්තරා වර්ගයක විදුලි පහනක ආයු කාලය, පැය T ,

$$f(t) = \begin{cases} \frac{1}{a} e^{-\left(\frac{1}{b}\right)t} & , t \geq 0 \\ 0 & , \text{එසේ නොවන විට,} \end{cases}$$

සම්භාවිතා ඝනත්ව ශ්‍රිතයෙන් ආදර්ශනය කළ හැකි ය; මෙහි a හා b ධන නියත වේ.

$a = b$ බව පෙන්වන්න.

එම වර්ගයේ විදුලි පහන්වලින් 40% ක ආයු කාලය පැය 2000 කට වැඩි බව දී ඇත. a හා b හි පොදු අගය සොයන්න.

T හි ව්‍යාප්ති ශ්‍රිතය සොයා, ඒ නිසි, $P(T > t + c | T > c) = P(T > t)$ බව පෙන්වන්න; මෙහි $t \geq 0$ හා c ධන නියතයක් වේ.

- (b) අධිවේගී මාර්ගයක එක්තරා A ලක්ෂ්‍යයක් පසු කර යන වාහනවල වේග ප්‍රමාණ ලෙස ව්‍යාප්ත වී ඇති බවට සැලකිය හැකි ය. A ලක්ෂ්‍යය පසු කර යන වාහනවලින් 95% ක් 85 km h^{-1} ට අඩු වේගයෙන් ගමන් කරන බවත්, 10% ක් 55 km h^{-1} ට අඩු වේගයෙන් ගමන් කරන බවත් නිරීක්ෂණ පෙන්නුම් කරයි.

(i) A ලක්ෂ්‍යය පසු කර යන වාහනවල මධ්‍යක වේගය සොයන්න.

(ii) 70 km h^{-1} ට වැඩි වේගයෙන් ගමන් කරන වාහනවල ප්‍රතිශතය සොයන්න.
